

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΟΙ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΟΙ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Λουδοβίκος 9ος ο Εύσεθής. Ο ακάνθινος στέφανος του Χριστού. Πώς οι σταυροφόροι έκστρατεύουν χωρίς να τὸ θέλουν. Τὰ κρασιά τῆς Κύπρου. Ο Σουλτάνος Μαλέκ - Σαλέχ - Νεγμεδδίν. «Στραγγαλιστε το γυιό έμπρός στα μάτια του πατέρα!» Έξωφρενικές περιπέτειες τῶν «Πολεμιστῶν του Σωτήρος» κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Η Βασίλισσα Λευκή

να ἀνακαταφυθῶν μετὰ τὰ πραγματικά γεγονότα, ὥστε ἡ ἀφήγησί τους νὰ εἶνε σήμερα κατὰ παραπάνω ἀπὸ μιά ἱστορία, νὰ εἶνε παράδοσι καὶ θρύλλος. Αὐτὸ συνέβη πρὸ παντός μετὰ τὴ Σταυροφορία πού ὀργάνωσε ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος 9ος, ὁ ὁποῖος ἐπωνομάσθηκε Εὐσεθής, στὰ 1244. Ἡ περιπέτειός της καὶ τὰ δραματικά γεγονότα της τὴν κάνουν ἕνα ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα.

Εἶπαμε διὸ ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 9ος εἶχε ἐπωνομασθεῖ Εὐσεθής. Ἡ ἐπωνομία αὐτὴ τοῦ εἶχε δοθεῖ δικαίως. Πολλὸ πρὸ τῆς Σταυροφορίας τοῦ ἐξαγόρασε ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Βενετίας τὸν ἀκάνθινον στέφανον, τὸν ὁποῖο οἱ ἴθιμοι τοῦ Πιλάτου εἶχαν φορέσει τοῦ Ἰησοῦ πρὸ τοῦ ὀδηγήσων αὐτὸν εἰς τὸ Γολγοθᾶ. Ὁ Βενετὸς Βωδοῦνιὸς εἶχε κατορθώσῃ νὰ βρῆ καὶ νὰ μεταφέρει, ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς περιπέτειας, στὴ Βενετία αὐτὸ τὸ κειμήλιον. Ὁ Λουδοβίκος 9ος, πού δὲν ἤθελε νὰ ἐπάρχη εὐσεβέστερη χώρα ἀπὸ τὴ δική του, καθόρθως νὰ ἐξαγοράσῃ μ' ἕνα μυθικὸ πρᾶγμα ποσὸ τὸ στέφανον τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ μεγάλη κομῆτὴ τὸν μετέφερε καὶ τὸν τοποθέτησε ὁ ἴδιος μετὰ γυμνὸν κεφαλή καὶ μετὰ γυνὰ πόδια στὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, στὸ Παρίσι.

Ἐπίσης ὁ Λουδοβίκος πολέμησε καὶ ἐνίκησε τὸν κόμητα τῆς Μάγχης, ὁ ὁποῖος δὲν διακρινόταν γιὰ τὴν εὐσεβεία του. Τοῦ ἔδωσε ὅμως ἀργότερον χάρι, μόλις ἔμαθε διὸ ἡ γυναῖκα του εἶχε ἀποπειραθεῖ νὰ τὸν δηλητηριάσῃ. Κάποτε ὅμως ὁ καλὸς αὐτὸς βασιλεὺς, πού δὲν ἦταν τότε παραπάνω ἀπὸ τριάντα χρονῶν, ἔπεσε ἔξαφνα βαρεῖα ἀρρώστου καὶ ὁ δλοὶ εἶχαν ἀπελευθερῆ γιὰ τὴ ζωὴ του. Τὸ πένθος ἦταν γενικὸ στὴ Γαλλία, παντοῦ ἔγνων λιτανεῖες γιὰ τὴ σωτηρία του καὶ ἡ βασίλισσα Λευκή, ἡ μητέρα του, διέταξε νὰ βγάλουν σὲ προσκύνημα ὅλα τὰ λείψανα τῶν ἁγίων, πᾶγμα πού γινόταν μονάχα σὲ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις.

Στὸ τέλος, μὰ μέρα πού ὁ Λουδοβίκος φανότανε περὶ ἐτοιμοθάνατος, διὸ κορίσι τῆς Ἀλλῆς μπῆκεν στὸ δωμάτιόν του καὶ προσεχίθηκα γιὰ τὴ ζωὴ του. Ἡ μιά τους σπράχθηκε τότε γιὰ νὰ σκεπάσῃ μετὰ ἕνα σάβανον τὸ κεφάλιν τοῦ βασιλεῖος. Μὰ ἡ ἄλλη δοκίμασε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ:

— Ὅχι, τῆς εἶπε, ὄχι, ἀδελφὴ μου. Ὁ Θεὸς δὲν θὰ θέλῃσῃ νὰ χτυπήσῃ τὴν καρδίαν τῆς Γαλλίας!

Τὴν ἴδια στιγμὴν ὁ ἐτοιμοθάνατος Λουδοβίκος ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ νηθῆρσε ἀδύνατα μὰ καθαρά:

— Τὸ φῶς τῶν Ἀνατολῶν χύθηκε ἐπάνω μου μετὰ τὴν χάρι τοῦ Κυρίου καὶ μετὰ ξαναπῆρε ὄψιμον ἀπὸ τοὺς νεκρούς!

Τότε ἡ διὸ ἀλικῆς ἔβγαλαν μὰ κραυγὴ χαρῆς καὶ εἰδοποίησαν τὴ βασιλομήτορα Λευκὴ καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ βασιλεῖος τὴ Μαργαρίτα, πού δὲν τολμοῦσαν ἀκόμα νὰ ποτιέμουν στὸ θάνατον πού εἶχε γίνει. Σὲ λίγο προσέτρεξαν οἱ ἀδελκοὶ καὶ ὁ ἐπίσκοπος. Τότε ὁ Λουδοβίκος μοισπρακώθηκε ἐπάνω στὸ κρεβάτι του καὶ ζήτησε νὰ τοῦ φέρουν τὸ Σταυρὸ, τὸ σῆμα τῶν Σταυροφόρων. Καὶ ἔσαν τὸν τὸν ἔφεραν ὠρκενίστη νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, πού τὸν εἶχε σώσει ἀπὸ τὸ θάνατον.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ξανάγινε καλά, ὁ Λουδοβίκος ὁ Εὐσεθής δὲν συλλογιζόταν περὶ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκκληρώσῃ τὸν ὄρκον του. Ἐστειλε λοιπὸν προεβίεις σὲ ὅλα τὰ χριστιανικὰ κράτη καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἄρχοντας, τοὺς δούκας καὶ τοὺς ἐπίτοπας γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν στὸ ἱερὸ ἔργον πού εἶχε ἀναλάβει. Μερικοὶ ἔτρεξαν ἀμέσως στὴν πρόσκλησιν του. Ἄλλοι ὅμως συλλογιζήσαν διὸ ἂν ὁ βασιλεὺς ἔφενυε ἀπὸ τῆς Γαλλίας, αὐτοὶ θὰ μπορούσαν ἀνενόηλιστα νὰ μεγαλώσουν τὰ φρονιά τους καὶ τὴν περιουσίαν τους, καὶ προσποιήθηκαν πὸς ἐνέκριναν μὲν τὸ σχέδιον τοῦ Λουδοβίκου, πὸς θάρτελε ὥστόσο νὰ μείνουν καὶ μερικοὶ ἄρχοντες στὴ Γαλλία γιὰ νὰ τὴν ἐξασφαλίσουν ἀπὸ ἄλλους ἐχθρούς της.

Ὁ Λουδοβίκος τὰ μωρίστηκε ὅλα αὐτὰ καὶ γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ ὅλους νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, μεταχειρίστηκε ἕνα ἔξυπνον στρατήγημα. Τὰ Χριστοῦγεννα πλησίασαν καὶ ὅλοι οἱ εὐγενεῖς συνέβησαν, ὅπως ἦταν συνήθεια, στὸ Παρίσι. Ὑπῆρχε μάλιστα μιά πολλὴ παρόδοσι, σύμφωνα μετὰ τὴν ὁμοίαν, κατὰ τὰ μεσάνυχτα στὴ λειτουργίαν τῶν Χριστοῦγεννῶν ὁ βασιλεὺς ἐδῶριζε καινούργιους καὶ χρωσκέντητους μανδύας στοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἐπίτοπας του.

Ὁ Λουδοβίκος, ὄχι μόνον ἀκολούθησε τὴν παράδοσιν αὐτὴν, μὰ μώρισε κιόλας τὰ ὄρανα του μετὰ πολλὴ μεγαλειότηρ ἀφῆνθα ἀπὸ τὴ συνθημιότην, καὶ πρόσφερε χρωσκέντητους μανδύας καὶ σὲ κατώτερος ἀκόμα ἀριστοκράτας. Ὅλοι πέρασαν εἶται ἀπὸ μὰ σκοτεινὴν γωνίαν τοῦ γάρθρικο, φέρεσαν γρήγορα-γρήγορα τὸ μανδύαν τους καὶ μπῆκαν στὴν ἐκκλησίαν. Καὶ μόνον ἐκεῖ, στὸ φῶς τῶν καντηλιῶν καὶ τῶν λαμπάδων παρατήρησαν πὸς οἱ μανδύαν τους ἔφεραν τὸ Σταυρὸ, τὸ ἑρὸν σῆμα τῶν σταυροφόρων, τὸ ὁποῖον ἔσαν μὰ φορὰ τὸ ἔπαιων κανεῖς, δὲν ἐπιτρέποτανε ἔπειτα νὰ τὸ ἀφήσῃ!

Ἐταῖ ἀναγκάστηκαν ὅλοι, θέλοντας καὶ μὴ, ν' ἀκολουθήσουν τὴ σταυροφορίαν τοῦ Λουδοβίκου. Ἡ ἀναχώρησιν ἔγινε μετὰ μεγάλῃ κομῆτῃ καὶ οἱ σταυροφόροι παρήλασαν ὅλοι ἐμπρός ἀπὸ τὴ βασίλισσα Λευκὴ, πού τοὺς ξεπροβόδιζε μετὰ τῆς εὐχῆς της.

Οἱ σταυροφόροι πέρασαν τὸ χειμῶνα τους στὴν Κύπρον. Καὶ ἡ μεγαλόνησος, μετὰ τὴν ὄρασίαν της φῶς καὶ τὴν μεγάλην εὐφορίαν της, μετὰ τὸ γλακὸν κρασιά της, πού τὰ εἶχε ἐξηνιήσει ἄλλοτε ὁ Σολομών, καὶ μετὰ τῆς ὄρασις γυναικῆς της, φιλοξένησῃ μετὰ ἐξαιρετικῆς τιμῆς τοὺς πολεμιστὰς αὐτοὺς τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνην οἱ μουσουλμᾶνοι τραγόνουσαν μεταξὺ τους στὴν Αἴγυπτον. Ὁ Σουλτάνος Μαλέκ-Σαλέχ-Νεγμεδδίν ἦταν γέρος καὶ ἀρρωστος, οἱ στρατηγοὶ τοῦ ραδιογυφῶσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ ἡ μηχανορραφίαις τους χειροτέρευαν ἀκόμη περισσότερο τὴν κατάστασιν. Ὡστόσο, ἔσαν ὁ Σουλτάνος ἔμαθε πὸς οἱ σταυροφόροι εἶχαν πᾶει στὴν Κύπρον καὶ ἐτοιμαζόντουσαν νὰ τοῦ ἐπιτεθῶν, διέταξε τὸν ἐμίρ Φακρεδδίν νὰ πᾶσῃ στὴν Δαμιέττην, γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ἐχθρούς του Μωάμετ νὰ ἀποδιώσαστον.

Τὴν ἄνοιξιν οἱ σταυροφόροι ξεκίνησαν πρᾶγματι. Μὰ ἔσαν τὰ περιγῶνα πλοῖα τους παρέβησαν τὰ ἀκρογᾶλα τῆς Κύπρου, κατὰ τὴν ἑμεσοίαν, ὁ Λουδοβίκος ἄκουσε τῆς καμῆνης τῶν ἐκκλησιῶν τῆς πολιτείας αὐτῆς νὰ καλοῖν τοὺς πιστούς στὴ λειτουργίαν, γιὰτὴ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦταν γιορτῆ. Ἐὐσεθῆς καθὸς ἦταν, πρόβασε τότε τὴν ναυαρχίδα του μετὰ ὀδῶνα ἄλλα πλοῖα νὰ τραβήσων γιὰ τὸ λιμᾶν. Τὰ ἄλλα πλοῖα ἐξακολούθησαν

— Δφῆστε τον νὰ πεθᾶν μονάχος του! εἶπε ὁ Φακρεδδίν

